

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/43/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816204942
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8816204942.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ulici Pribinovej č. 25, právne zastúpeného JUDr. Barborou Korenecovou, advokátkou so sídlom v Malinove, na ul. Slnecnej č. 765/3, proti žalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej vo A. C. D., na ul. Q. č. XXX/XX, o zaplatenie sumy 1.320 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 07.12.2016 č. k. 7C/150/2016 - 24 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanej sa n e p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená zmluva o úvere dňa 23.11.2010. Na jej základe poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 700 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s poplatkom vo výške 620 Eur v 12-tich mesačných splátkach po 110 Eur, počnúc dňom 26.12.2010.

3. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 05.12.2011 č.k. 2T/173/2011-53 , ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 5.12.2011 bola žalovaná uznaná za vinnú zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa ustanovenia § 222 ods. 1 Trestného zákona, pričom žalobca bol odkázaný s nárokom na náhradu spôsobenej škody na občiansko právne konanie. Žalobcovi bol rozsudok doručený dňa 17.02.2012.

4. V predmetnej veci má nárok na náhradu škody žalobcu základ v spotrebiteľskej zmluve. Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Tento vzťah je typickým občianskoprávnym vzťahom. V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

5. Žalobca si svoj nárok na náhradu škody uplatnil žalobou zo dňa 29.06.2016. Vedomosť o osobe škodcu a rozsahu škody získal nepochybne najneskôr v priebehu trestného konania, v ktorom vystupoval ako poškodený. Po doručení rozsudku dňa 17.02.2012 mal žalobca riadne pokračovať v uplatnenom nároku na náhradu škody. Dobu, po ktorú bol žalobca nečinný rozhodne nemožno považovať za primeranú, a preto takéto konanie, resp. nečinnosť žalobcu ako poškodeného nemožno považovať za riadne pokračovanie v konaní. Po skončení trestného konania, odkázaním poškodeného na občianskoprávne konanie pokračovalo plynutie premlčacej doby. Dvojročná subjektívna premlčacia

doba podľa ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka tak v predmetnej veci začala plynúť najneskôr dňa 17.02.2012 a uplynula dňa 17.02.2014. Keďže žalobca podal žalobu o náhradu škody až dňa 30.6.2016, urobil tak až po uplynutí premĺčacej doby. Nárok žalobcu na náhradu škody proti žalovanej je premĺčaný, a preto ho súd prvej inštancie v celom rozsahu zamietol.

6. Výrok o trovách odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedol, že postavenie žalovanej ako spotrebiteľa odmieta. Dňa 23.11.2010 uzatvoril so žalovanou zmluvu o úvere, na základe ktorej bol poskytnutý úver v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka s tým, že všetky právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Uzatvorenú zmluvu preto nie je možné považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalovaná navyše v zmluve o úvere uviedla a aj osobitne podpísala, že poskytované peňažné prostriedky využije na účel povolania. Súdna prax zhodne určila použitie Obchodného zákonníka nezávisle na dohode strán v prípade sporov zo zabezpečenia záväzkov zo zmluvy o úvere, ako aj v prípade vydania bezdôvodného obohatenia na základe neplatnej zmluvy o úvere. Je teda nepochybné, že zmluva o úvere sa bez ohľadu na dohodu zmluvných strán riadi Obchodným zákonníkom (§ 261 ods. 3 písm. d). V zmysle ustanovenia § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premĺčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Uplatnený nárok nie je premĺčaný a to z dôvodu, že Okresný súd Vranov nad Topľou žalobcu rozsudkom zo dňa 05.12.2011 odkázal s nárokom na náhradu škody na občiansko právne konanie. Rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou vydaný vo veci 2T/173/2011 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 05.12.2011. V zmysle ustanovenia § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskoršie sa právo na náhradu škody premĺči za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla: to neplatí, ak ide o škodu na zdraví. Z ustanovení o premĺčaní nároku na náhradu škody jasne vyplýva, že právo na náhradu škody sa premĺčuje za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti z ktorej škoda vznikla. Z právoplatného a vykonateľného rozsudku jasne vyplýva, že k udalosti došlo dňa 23.11.2010 a teda nárok bol uplatnený v premĺčacej dobe.

8. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 Civilného sporového poriadku preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

9. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

10. V danom prípade žalobcom uplatnený nárok má svoj základ v zmluve o úvere uzatvorenej medzi účastníkmi dňa 23.11.2010. V zmluve o úvere okrem údajov potrebných na identifikáciu žalovanej (meno a priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu), iné údaje umožňujúce identifikovať žalovanú ako subjekt konajúci v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (obchodné meno, IČO, miesto podnikania, číslo živnostenského registra, iné oprávnenie ako živnostenský list) vôbec uvedené nie sú. Z výsluhu žalovanej v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 2T/173/2011 , ktorý bol oboznámený na pojednávaní konanom dňa 7.12.2016 vyplýva, že táto účastníčka v čase uzatvárania zmluvy o úvere bola iba poberateľkou dôchodku vo výške 107 Eur. Ako dôchodkyňa je uvedená v rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 5.12.2011 č.k. 2T/173/2011 - 53, ktorým bola uznaná za vinnú z prečinu úverového podvodu podľa ustanovenia § 222 ods. 1 Trestného zákona. Za takejto situácie záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o úvere má oporu vo vykonanom dokazovaní.

11. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravoval v čase uzatvorenia zmluvy o úvere Občiansky zákonník v ustanovení § 52. Podľa tohto ustanovenia spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú

neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Obdobným spôsobom bola osoba spotrebiteľa definovaná v zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

13. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalobcom túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné úverové podmienky, ktoré žalovaná ovplyvniť nemohla, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Žalobca má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo preukázané, aby úver poskytol žalovanej za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti tejto účastníčky, prípadne na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

14. S prihliadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy má v prípade pochybností dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ. Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že nespotebiteľský charakter musí byť preukázaný bezpečne spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže v žiadnom prípade byť len všeobecný nič nehovoriaci údaj o poskytnutí úveru na výkon povolania, zamestnania, resp. podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis má výkon povolania a zamestnania, resp. podnikateľská činnosť s uzatvorením konkrétnej zmluvy a či dlžník pri uzatváraní zmluvy skutočne konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Túto dôkaznú povinnosť si žalobca nesplnil, čo má na posudzovanie právneho vzťahu vzniknutého medzi žalobcom a žalovanou rovnaký vplyv ako keby v zmluve účel jej uzatvorenia uvedený nebol. Vzhľadom na postavenie žalovanej ako dôchodkyne spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere bol teda bez akýchkoľvek pochybností preukázaný.

15. Novela Občianskeho zákonníka účinná od 1.4.2015 doplnila ust. § 52 ods. 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Právny predpis, ktorého súčasťou je toto ustanovenie, nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto právneho predpisu. Tento záver priamo vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.5.2015 vo veci 8MCdo/13/2014, ktorým bolo zamietnuté mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora namietajúceho, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného nie Občianskeho zákonníka.

16. Vo veci 8 MCdo /13/2014 Najvyšší súd Slovenskej republiky priamo skonštatoval, že aj bez riešenia otázky, či je opodstatnená námietka generálneho prokurátora o tom, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného a nie Občianskeho zákonníka je zrejmé, že aj keby Najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie musel by prvoinštančný súd vziať zreteľ na ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako orgán rozhodujúci o nárokoch so spotrebiteľskej zmluvy bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť ustanovenie § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva. Právne predpisy, ktorých súčasťou sú oba tieto ustanovenia nemajú prechodné ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou týchto právnych predpisov. Z vyššie uvedených ustanovení vyplýva, že v prípade zrušenia rozsudkov napadnutých mimoriadnym dovolaním by súd prvej inštancie posudzoval plynutie premlčacej doby podľa ustanovení Občianskeho zákonníka v dôsledku čoho by rozhodol tak, ako v rozsudku, ktorý generálny prokurátor navrhuje zrušiť.

17. Právne bezvýznamný je poukaz žalobcu na ustanovenie § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ustanovenie § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

18. Ustanovenie § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka ustanovuje pri právach priznaných právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu desaťročnú premlčaciu dobu. Vo veci 2T/173/2011 žiadne právo na náhradu škody žalobcovi priznané nebolo. Tento účastník bol odkázaný zo svojim nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie, čo priamo vyplýva z rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 5.12.2011 č.k. 2T/173/2011 - 53. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 5.12.2011. K doručeniu uvedeného rozhodnutia žalobcovi došlo dňa 17.2.2012. Od 17.2.2012 teda žalobca má vedomosť o potrebe uplatniť si nárok na náhradu škody v občianskoprávnom konaní, o osobe škodcu, ako aj o výške škody.

19. Čo sa týka práva na náhradu škody toto podlieha premlčaniu. Pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba a to subjektívna (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a objektívna (§ 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Začiatok subjektívnej i objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne na sebe nezávisle a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávisle. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby , ktorú nemôže prekročiť. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a na začatie jej plynutia vždy treba rešpektovať subjektívnu stránku poškodeného týkajúcu sa jeho vedomosti o škode a vedomosti o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, teda o zodpovednom subjekte.

20. Žalobca ako poškodený sa dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá najneskôr dňa 17.2.2012, kedy mu bol doručený rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 5.12.2011 č.k. 2T/173/2011 - 53. Žalobu na náhradu škody zo dňa 29.6.2016 podal na prvoinštančnom súde dňa 30.6.2016, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby vyplývajúcej z ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak odo dňa , keď sa žalobca dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, do uplatnenia práva na náhradu škody uplynul čas uvedený v ustanovení § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčalo, aj keď ide o škodu spôsobenú úmyselne. Neprichádza tu už do úvahy objektívna 10 - ročná premlčacia doba vyplývajúca z ustanovenia § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

21. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešnej žalovanej v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

23. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).